

Tanssin katsojaluvut palaamassa koronaa edeltävälle tasolle

Suomalainen tanssin katsojaluvut ovat palaamassa ennalleen koronarajoitusten jäljiltä. Ilman valtion tukea toimivilla ryhmillä toiminnan volyymit ovat kuitenkin jääneet alhaisiksi.

Suomalaisilla tanssiryhmillä ja tuotantokeskuksilla oli vuonna 2023 yhteensä 2 578 esitystä, eli suunnilleen saman verran kuin edellisenä vuonna, mutta selvästi vähemmän kuin koronaa edeltäneenä vertailuvuonna 2019 (2022: 2526 ja 2019: 2 829). Katsojia nämä esitykset keräsivät yhteensä 384 456, noin kolmanneksen enemmän edellisvuoteen nähden (2022: 285 085). Katsojaluvut lähestyvät pandemiaa edeltänyttä tasoa (2019: 406 553).

Merkittävä osa vuoden 2023 esityksistä oli katsojille ilmaisia. Ilmaislippujen osuus katsojaluvuista on kasvanut vuodesta 2019.

Uusia kantaesityksiä tilastoitiin hieman vähemmän edellisvuoteen verrattuna. Vuonna 2023 kantaesityksiä oli kaikkiaan 125 (2022: 136). Kantaesitysten määrä on yhä alle koronapandemiaa edeltäneen vuoden 2019 lukeman, jolloin uusia kantaesityksiä tilastoitiin 159. Vuoden 2023 tanssitilastot kerättiin noin 120 toimijalta.

Ilman valtion tukea toimivat tanssintekijät eivät ole pystyneet kasvattamaan katsojamääriään samalla tavoin kuin valtion tuen ja avustuksen piirissä olevat tanssiryhmät. Nämä epävakammalla rahoitus pohjalla toimivat tanssintekijät ovat joutuneet koronapandemian vaikutuksesta kaikkein ahtaimmalle.

Yleisötyön ja yhteisötanssin avulla tavoitettiin 49 201 osallistujaa vuonna 2023, mikä merkitsee lähes 20% nousua edeltävään vuoteen verrattuna. (2022: 41 858).

Tanssielokuvien näytännöille tilastoitiin 11 996 katsojaa, eli edellisvuotta enemmän (2022: 9812). Suurin osa tanssielokuvien katsojista tavoitettiin ulkomaisilla festivaaleilla. Verkossa esitetyt tanssielokuvat saivat yhteensä yli 100 000 katsomiskertaa.

Suomalaisten tanssiryhmien ja koreografi esityskertoja ulkomailla tilastoitiin 91 kappaletta, ja nämä esitykset saivat 10 382 yleisökäyntiä. Suomalaisten tanssintekijöiden ulkomaanvierailujen katsojaluvut jäävät yhä alle puoleen pandemiaa edeltäneistä vuoden 2019 katsojaluvuista.

Jäivätö esitysstriimaukset korona-ajan ilmiöksi?

Tanssin vapaalla kentällä verkossa näytetyille esityksille tilastoitiin yhteensä reilut 10 000 katsomiskertaa. Verkkoalustoilla toteutuneiden tanssiteosten esitys- ja katsomiskertamäärät ovat olleet laskussa koronavuodesta 2020, jolloin vastaava luku oli yli 300 000.

Tilastossa on mukana striimattuja esityksiä, esitystallenteita, tanssielokuvia ja muita verkkoalustoille suunniteltuja esityksiä sekä etäyhteyksillä järjestettyjä yleisöyö tapahtumia. Aiemmista vuosista poiketen, tilastossa ilmoitetaan vain teosten katsomiskerrat ja etä tapahtumien osallistujamäärät.

Verkossa nähtyjen teosten katsomiskertamäärät perustuvat digitaalisten alustojen tarjoamiin tietoihin.

Taloustilastot

Yleisömäärien lisääntyminen heijastui lipputuloihin kasvuna. Valtion toiminta-avustusta saaneet tanssitoimijat saivat keskimäärin lähes 70 % enemmän lipputuloja ja esityspalkkioita kuin edellisvuonna, ja keskimääräiset lipputulot nousivat selvästi myös vuodesta 2019. Vuonna 2023 valtion toiminta-avustusta saavia ryhmiä oli yhteensä 23 kappaletta, yksi enemmän kuin edeltävänä vuonna.

Taloustiedot kerätään ainoastaan valtion toiminta-avustusta saaneilta ryhmiltä sekä vos-ryhmiltä, joten tilastossa eivät näy vaihtuvissa kokoonpanoissa ja freelancereina työskentelevien tanssijoiden ja koreografien tulot, jotka ovat koronapandemian vaikutusten seurauksena laskeneet.

VOS-tanssiryhmien taloustilastot ovat nähtävissä teatterin tilastoissa.

Tilastointiperusteet

Tanssin tilastoihin kootaan suomalaisten toimijoiden ammatti-tanssiesitykset, niihin myydyt liput ja kokonaiskat-sojamäärät sekä kantaesitykset. Mukaan ei lasketa esimerkiksi televisioon tai elokuvaan tehtyjä koreografi-oita tai muuta tanssitaiteilijoiden taiteellista toimintaa. Suomalaisten tanssiryhmien ja koreografien tuottamien ja järjestämien tanssielokuvien näytäntö- ja katsojamäärät Suomessa ja ulkomailla on kerätty omaan tilastoonsa. Tietoa kerätään lisäksi tanssin ammattilaisten toteuttamasta yleisötyöstä sekä yhteisötanssista.

Tilastotiedot kerätään suoraan tanssiryhmiltä, tuotantokeskuksilta, yksittäisiltä koreografeilta ja aluekeskuksilta. Tilasto antaa varsin luotettavan kuvan suomalaisen tanssin esitysvolyymistä ja yleisömäärästä.

Teatteri- ja orkesterilain piirissä olevien (VOS) tanssiryhmien ja -tuotantokeskusten tiedot kerää Teatterin tiedotuskeskus TINFO. Tanssin tiedotuskeskuksen ko-koamissa tanssin tilastoissa tiedot yhdistetään siten, että suuret laitosteatterit (Suomen Kansallis-baletti, Helsinki Dance Company), VOS-toimijat, vapaat valtion toiminta-avustusta saaneet tanssiryhmät, muut vapaat ryhmät ja yksittäiset koreografit käsitellään omina alaryhminään.

Tanssiryhmien ja koreografien yhteistuotannot sekä keskinäiset vierailut tilastoidaan molempien osapuolien kohdalle. Tästä syntyvät päällekkäiset luvut vähennetään kokonaiskatsojamäärästä. Lisäksi kokonaisluvusta vähennetään myös yhteisesityksistä syntyvät päällekkäisyydet. Yhteistuotantojen osuus esitys- ja katsojamäärästä eritellään omassa sarakkeessaan. Keskikatsojaluku lasketaan myytyjen ja ilmaisten lippujen yhteismäärästä.

Tanssin alue-keskusten toiminta eritellään omassa taulukossaan. Taulukko kertoo, kuinka monen kantaesityksen ja esityksen järjestämiseen aluekeskukset ovat osallistuneet, ja mikä on näiden esitysten katsojamäärä. Kokonaistilastoissa esitykset ja katsojat on tilastoitu tanssiryhmän tai koreografien kohdalle.

Suomalaisten tanssijoiden ja tanssiryhmien vierailut ulkomailla eritellään omaksi tilastokseen, mutta ulkomaanvierailut sisältyvät myös kokonaisesitys- ja katsojamääriin.

Kantaesitysluettelo sisältää vapaan kentän tanssiryhmien ja koreografien ensi-illat. Suomalaisten koreografien kansainvälisille ryhmille tekemiä tilausteoksia ei lasketa kotimaisiksi kantaesityksiksi. Sen sijaan kantaesitys, joka toteutetaan yhteistuotantona suomalaisen ja kansainvälisen ryhmän välillä sisällytetään kantaesitysten kokonaislukumäärään. VOS-tanssiryhmien ohjelmistoja koskevat tiedot ovat nähtävissä teatterin tilastossa.

LISÄTIETOJA:

Sirkuksen ja tanssin tiedotuskeskus, www.circusdance.fi